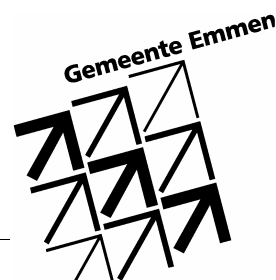

GEWIJZIGD

Raadsvoorstel

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2006	RA06.0118	B 5	06/683

Onderwerp:

Invoering Wet maatschappelijke ondersteuning

Portefeuillehouder: H.G. Jumelet

Dienst Publiek
MZZ-Voorzieningen gehandicapten
M. Ahlers, telefoon ((0591)68 54 14)

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

1. De bijgevoegde Wmo-notities met de voorgestelde wijze van invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in de gemeente Emmen vast te stellen;
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning Emmen + toelichting vast te stellen en deze met ingang van 1-1-2007 van toepassing te verklaren.
- 3a. Het college onwerpt een procedure, die uitgaat van indicatiestelling aan de basis, d.w.z. een indicatie van een huisarts, specialist, zorgaanbieder wordt aangemerkt als indicatiestelling;
- b. Het college geeft aan op welke wijze en tot welk bedrag een indicatievrije zone ingevoerd kan worden;
- c. Het college stelt beleid op voor steeksproefsgewijze controle achteraf en geeft tevens aan welk sanctiebeleid gehanteerd wordt in geval van geconstateerd misbruik en/of fraude.

Samenvatting

Op 1 januari 2007 wordt de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) van kracht. Maatschappelijke ondersteuning omvat activiteiten die het mensen mogelijk maken om mee te doen in de samenleving. Het begrip maatschappelijke ondersteuning is uiteengelegd in negen beleidsterreinen (prestatievelden) waarop van de gemeente inspanningen worden verwacht. Onder het nieuwe Wmo-regime dient de hulpbehoevende burger eerst een beroep te doen op de eigen sociale leefomgeving. Hierbij gaat het om de inzet van de naaste omgeving, zoals familie, burens, vrijwilligers of bijvoorbeeld de kerk. Dergelijke onderlinge betrokkenheid bevordert de 'civil society'. Als deze inzet niet toereikend is, kan men via een lokaal loket hulp om ondersteuning vragen. De Wmo beoogt een goede afstemming op de terreinen wonen-welzijn-zorg. De Welzijnswet 1994, de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) en de huishoudelijke verzorging uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) gaan op in de Wmo. Door de bundeling van wetten moet meer integraal beleid mogelijk worden.

Met de invoering van deze nieuwe wet breidt het gemeentelijke pakket van taken en verantwoordelijkheden zich uit. Zo wordt bijvoorbeeld de gemeente straks verantwoordelijk voor het verstrekken van huishoudelijke verzorging. De wet geeft de kaders aan waarbinnen de gemeente haar eigen beleid kan maken (beleidsvrijheid). Het beleid dient op de lokale omstandigheden afgestemd te worden.

Hoewel de Eerste Kamer pas op 27 juni 2006 het wetsvoorstel Wmo heeft aangenomen zijn de gemeentelijke voorbereidingen op deze wet al een tijdje aan de gang. Zo zijn er verkennende concept-stukken opgesteld die mogelijke richtingen aangeven hoe de Wmo in Emmen ingevuld kan worden. Het gaat hierbij om de volgende stukken:

- Kadernota Wmo;
- Deelnotitie Informatie, advies en cliëntondersteuning;
- Deelnotitie Individuele verstrekkingen;
- Deelnotitie Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers.

In zijn algemeenheid kan worden gezegd dat wij voorstellen om te kiezen voor een groeimodel: eerst in te zetten op de nieuwe wettelijke taken (o.a. de verantwoordelijkheid voor huishoudelijke verzorging en het inrichten van een zogenaamd lokaal loket) en in de loop van volgend jaar nader bezien hoe een nadere integrale afstemming tussen wonen, welzijn en zorg gerealiseerd kan worden. Er wordt dan ook nader naar de wenselijkheid en noodzakelijkheid van herijking van voorzieningen gekeken. Gestreefd wordt naar een voor burgers zo geleidelijk mogelijke overgang. Preventie en samenhang zijn sleutelwoorden in het nieuw te voeren Wmo-beleid.

Op grond van artikel 11 van de Wmo is de gemeente verplicht om ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te betrekken. De Wmo-raad is in dit kader één van de gemeentelijke overlegpartners. De Wmo-raad vervult deze functie vanuit cliëntperspectief doordat een aantal cliëntenorganisaties de krachten hebben gebundeld in deze raad. In het kader van inspraak zijn een aantal bijeenkomsten met de Wmo-raad georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de bovengenoemde concept-notities besproken met de Wmo-raad. De opmerkingen zijn weergegeven in de Memorie van Antwoord Wmo waarin u ook de politieke bijdragen kunt vinden.

De nieuwe wet vereist een aantal politieke keuzes. Om u als gemeenteraad voor te bereiden op deze keuzes is een aantal (werk)conferenties/bijeenkomsten voor u georganiseerd. Tevens heeft het college u een aantal Wmo-vragen voorgelegd voorzien van een antwoordrichting (denklijnen) waarnaar het college tendeert. Hierna zal inhoudelijk nader worden ingegaan op uitgangspunten en invulling van de Wmo.

Invulling Wmo nader bekeken

Uitgangspunten

Uitgangspunt van de Wmo is dat alle burgers zoveel mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving (i.c. Emmense samenleving). Als college gaan wij deze opdracht graag aan. Door middel van een samenhangend stelstel van voorzieningen proberen wij maatschappelijke participatie van burgers mogelijk te maken. Zoals de wet beoogt zullen wij ook in Emmen in eerste instantie een beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners. Pas als de eigen verantwoordelijkheid niet genomen kan worden, kan er een beroep worden gedaan op de gemeente. Voor het jaar 2007 geldt dat bestaand beleid waar mogelijk wordt gecontinueerd. Als college willen wij sterk inzetten op preventie. Als de terreinen wonen en welzijn goed zijn ingevuld, hoeft minder een beroep te worden gedaan op zorg. Op deze plaats willen wij verwijzen naar de Kadernota Wmo waarin nader wordt ingegaan op de uitgangspunten en invulling van de Wmo in Emmen.

Door de komst van de Wmo neemt mantelzorg een steeds grotere rol in bij de verlening van zorg. Als college proberen wij mantelzorgers dan ook zoveel mogelijk te ondersteunen. Hierbij kan gedacht worden aan het Steunpunt Mantelzorg welke gevestigd is binnen het Loket Zorg en Welzijn van de gemeente. Bij het college is er in ieder geval het bewustzijn dat er geïnvesteerd dient te worden in (de ondersteuning van) deze groep en dat de randvoorwaarden waaronder zij zorg verlenen goed geregeld dienen te zijn en dat er een punt is waar zij steun en een luisterend oor kunnen vinden. In de deelnotitie Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers treft u onze voorstellen aan hoe wij deze onmisbare groep willen ondersteunen.

Voorzieningen en keuzevrijheid

Bij het verlenen c.q. het krijgen van maatschappelijke ondersteuning is maatwerk erg belangrijk. Maatwerk is nauw verbonden met keuzevrijheid voor de ontvanger van maatschappelijke ondersteuning. Keuzevrijheid wordt onder de Wmo op twee manieren geboden. In de eerste plaats willen wij ernaar streven om iedereen te laten kiezen uit meerdere vormen van ondersteuning in natura. De burgers die deze ondersteuning nodig hebben, hoeven dan zelf geen grote inspanningen te leveren om zelf een aanbieder te vinden. In de tweede plaats is keuzevrijheid gewaarborgd door (de wettelijke verplichting) mensen de mogelijkheid te bieden van een persoonsgebonden budget dat zij, binnen de nog vast te stellen bestedingskaders, geheel naar eigen inzicht kunnen besteden.

De wetgever draagt ons op mensen die beperkingen ondervinden voorzieningen aan te bieden ter compensatie hiervan. Hier gaat het om de compensatieplicht. Deze plicht richt zich op de zelfredzaamheid en op de participatie van mensen met beperkingen. De gemeente dient het mogelijk te maken dat deze mensen normaal gebruik van hun woningen kunnen maken, een huishouding kunnen voeren en zich zelfstandig kunnen verplaatsen voor deelname aan werk en het aangaan van sociale verbanden.

Door in te zetten op goede algemene voorzieningen en deze collectief te organiseren - zoals bijvoorbeeld maatschappelijk werk en goede buurt- en wijkhuizen - kunnen mensen al ondersteuning krijgen bij het meedoen in de samenleving. Daarnaast kennen wij individuele voorzieningen zoals bijvoorbeeld hulp bij het huishouden of een rolstoel. In de deelnotitie Individuele verstrekkingen worden voorstellen gedaan hoe wij deze voorzieningen willen verstrekken. Bij de indicatiestellingen kiezen wij voor het zgn. gemeentemodel. In aanvulling daarop gaan wij er bij de indicatiestelling tevens vanuit dat deze in principe aan de basis plaats vindt (huisarts, specialist en zorgaanbieders).

Tevens zullen wij ook nagaan op welke wijze en tot welk bedrag een indicatievrije zone kan worden ingevuld. Wij komen eveneens met een beleid voor een steeksproefsgewijze controle achteraf en geven tevens aan welk sanctiebeleid in geval van geconstateerd misbruik en/of fraude wordt gehanteerd.

Ten aanzien van hulp bij het huishouden willen wij hier nog opmerken dat wij in dit kader samen met andere Drentse gemeenten zijn opgetrokken bij het gezamenlijk Europees aanbesteden. Dit hebben wij gedaan omdat wij op deze manier schaalvoordelen kunnen behalen. Tijdens een door ons extra georganiseerde voorlichtingsbijeenkomst hebben wij u hierover geïnformeerd en zijn wij nader ingegaan op het bestek. Ten aanzien van dit onderwerp willen wij ook verwijzen naar onze brief hierover aan u.

Verordening

Ten aanzien van prestatieveld 6, de verlening van voorzieningen aan mensen met beperkingen, dient de gemeente (i.c. u als gemeenteraad) hiervoor een verordening vast te stellen. Deze verordening bevat regels over de te verlenen individuele voorzieningen en de voorwaarden waaronder personen die aanspraak hebben op dergelijke voorzieningen recht hebben op het ontvangen van deze voorziening (artikel 5 Wmo). Wij willen u met klem

verzoeken om deze verordening vóór 1 oktober 2006 vast te stellen. De datum van 1 oktober is belangrijk in verband met het overgangsrecht dat in de Wmo is opgenomen (artikel 41). Het overgangsrecht gaat er van uit dat voor alle nieuwe aanvragers nog drie maanden nadat de gemeentelijke verordening maatschappelijke ondersteuning is vastgesteld de 'oude' regels van de Wvg en de AWBZ gelden. Gevolg hiervan is dat een gemeente die vanaf 1 januari 2007 voor nieuwe aanvragers beleid wil voeren, zijn verordening op 1 oktober 2006 door de gemeenteraad moet hebben laten vaststellen. Lukt dit niet dan heeft te gemeente straks met twee regimes te maken: het Wmo-regime en de oude Wvg en AWBZ-regimes. Voor het personeel en voor de burger brengt dit onduidelijkheid met zich mee. Bestaande contracten moeten worden verlengd waardoor de verwachte inkoopvoordelen i.v.m. de Europese aanbesteding pas later kunnen ingaan.

Bijgevoegde verordening is voor een groot deel gebaseerd op de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De concept-verordening is besproken met de Wmo-raad en er heeft een openbare hoorzitting plaatsgevonden over deze verordening. Hetgeen is ingebracht tijdens deze overleggen kunt u vinden in de Memorie van Antwoord welke is bijgevoegd bij dit voorstel.

Overgangsbepalingen

Bovengenoemd artikel 41 Wmo bevat overgangsbepalingen die er op gericht zijn om de Wmo op een verantwoorde manier in te voeren. Indien dit niet mogelijk geacht wordt, kan beroep worden gedaan op bovengenoemd artikel. Dit artikel legt een verband tussen overgangsrechten van burgers, het vaststellen van de verordening en het inkopen van zorg. De overgangsbepalingen voor huishoudelijke verzorging in de Wmo maken het mogelijk om meer tijd te nemen voor het afronden van de aanbestedingsprocedure, zonder dat de burger in de kou komt te staan. Indien gemeenten geen verordening hebben vastgesteld, dienen gemeenten te handelen conform AWBZ-regime in plaats van het Wmo-regime. Gemeenten die de aanbestedingsprocedure niet voor 1-1-2007 hebben afgerond, kunnen een beroep doen op dit artikel. Hierbij dient opgemerkt te worden dat gemeenten inmiddels wel al moeten zijn gestart met de aanbestedingsprocedure en dat de overgangsperiode niet onnodig wordt opgerekt. Zie ook de opmerkingen die staatssecretaris Ross heeft gemaakt hierover in haar brief hierover (zie bijlage).

Als gemeente Emmen hebben wij de Europese aanbesteding reeds gestart. Mede gezien de hierboven genoemde nadelige gevolgen van uitstel willen wij u adviseren om niet te opteren voor de overgangsbepalingen (lees: uitstel) conform artikel 41 Wmo.

Lokaal loket

In het kader van prestatieveld 3 worden we als gemeente verantwoordelijk voor het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning. Het streven is hierbij gericht op het instellen van een geïntegreerd loket waar inwoners terecht kunnen voor informatie en advies over alle voorzieningen en diensten die er in de gemeente ter ondersteuning worden aangeboden. M.a.w. als gemeente dienen wij burgers de weg te wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Cliëntondersteuning behelst het ondersteunen met als de doel de cliënt (en zijn omgeving) in staat te stellen zelf de regie te voeren over de inzet van ondersteuning, waarmee de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie wordt bevorderd. Op dit moment vervult het Loket Zorg en Welzijn, welke onderdeel uitmaakt van het KlantContactCentrum (KCC), deze functie. Wij stellen voor om dit loket 'Wmo-proof' te maken. In de deelnotitie Informatie, advies en cliëntondersteuning kunt u de voorstellen lezen hoe wij dit willen bewerkstelligen. Zo stellen wij u voor om als gemeente de regierol te nemen in deze en samen met externe partijen te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om gebruik te maken van de reeds bestaande initiatieven van deze partijen en hier aansluiting bij te vinden. Tevens willen wij voortellen om vanuit het huidige Loket Zorg en Welzijn in eerste

instantie de dienstverlening te organiseren en in 2007 nader te bezien of decentrale informatiepunten wenselijk c.q. noodzakelijk zijn.

4-jarig beleidsplan

Wij willen u voorstellen om het jaar 2007 te beschouwen als een 'tussenjaar'. Tijdens dit jaar kan uw raad alle tijd wijden aan het vaststellen van het Wmo 4-jarig beleidsplan over de volle breedte van de 9 prestatievelden van de Wmo. Het jaar 2007 kan gebruikt worden om verder vorm hieraan te geven met inachtneming van de richting die uw raad hiervoor zal kiezen.

In het 4-jarig beleidsplan dient komen te staan welk beleid de gemeente gaat voeren op de prestatievelden die de Wmo onderscheidt. Verder dient hierin te staan de doelen die de gemeente zich stelt en de activiteiten die de gemeente gaat ondernemen om deze doelen te realiseren. Ook dient ingegaan te worden op keuzemogelijkheden voor de burger en de borging van de kwaliteit. Dit beleidsplan dient vóór 1-1-2008 vastgesteld te zijn. Op korte termijn zullen de voorbereidingen voor dit plan beginnen. O.a. zal bekeken worden op welke manier de bevolking bij dit plan betrokken kan worden (interactieve beleidsvorming). Veel van de opmerkingen die in het kader van de inspraak zijn gedaan zullen in dit plan nader worden uitgewerkt. Het plan is dan ook een belangrijk (beleids)onderdeel in het kader van de Wmo. In het plan zal nader worden ingegaan op vraagstukken op het gebied van wonen, welzijn en zorg waarbij rekening gehouden dient te worden met de financiële kaders (het zijn van een nadeelgemeente).

Financiën

Op basis van de huidige beschikbare gegevens dreigt een tekort op de uitvoering van de huishoudelijke verzorging. Dit heeft te maken dat wij als Emmen een 'nadeelgemeente' zijn: op basis van een opgesteld verdeelmodel krijgen wij, net als de overige Drentse gemeenten met uitzondering van de gemeente Assen, minder geld dan dat wij eigenlijk zouden moeten krijgen op basis van indicatoren als aantal mensen met een zorgbehoefte en aantal 75-jarigen. In Vereniging Drentse Gemeenten-verband (VDG) willen wij gezamenlijk optrekken om de lobby voor meer geld voort te zetten.

Werkgroepen

De eerste contouren van de invulling van de Wmo in Emmen zijn inmiddels duidelijk. Zie de bijgevoegde notities. Drukt gewerkt wordt er om op 1-1-2007 als de Wmo van start gaat een goede dienstverlening aan de burger te kunnen aanbieden. Zie het bijgevoegde implementatieplan voor deze werkzaamheden. Er is nog een aantal zaken die op dit moment verder worden uitgezocht c.q. worden onderzocht. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het eventueel invoeren van een eigen bijdragesystematiek, de wijze waarop persoonsgebonden budgetten zullen worden verstrekt en een beter inzicht in de financiën. Werkgroepen zijn bezig om dit verder te onderzoeken en uit te werken. Op het moment dat resultaten hiervan bekend zijn, zullen wij u hierover verder informeren.

Resumé

In dit voorstel informeren wij u over de komst van de Wet maatschappelijke ondersteuning. In de bijgevoegde notities doen wij u voorstellen hoe deze wet in Emmen in te voeren. Naar het oordeel van ons als college zijn wij er in geslaagd om met voorstellen te komen die getuigen van een sociale en reële invulling van deze wet.

Wij willen uw raad daarom voorstellen bijgevoegde notities met het voorgestelde Wmo-beleid vast te stellen. Tevens stellen wij uw raad voor om de bijgevoegde Verordening maatschappelijke ondersteuning Emmen met toelichting vast te stellen en deze met ingang van 1 januari 2007 van toepassing te verklaren.

- Bijlagen:
- Kadernota Wmo
 - Deelnotitie Individuele verstrekkingen
 - Deelnotitie Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers
 - Deelnotitie Informatie, advies en clientondersteuning
 - Concept-verordening Maatschappelijke ondersteuning + toelichting
 - brief staatssecretaris Ross inzake artikel 41
 - Memorie van Antwoord Wmo
 - Implementatieplan Wmo
 - Communicatieplan Wmo

Stukken ter inzage: Het collegevoorstel en de daarbij behorende stukken.

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2006	RA06.0118	B 5	06/683

1. Aanleiding voor het voorstel

Invoering Wet maatschappelijke ondersteuning per 1-1-2007.

2. Argumentatie/beoogd effect

Door het vaststellen van deze stukken, waarin het te voeren Wmo-beleid is vastgelegd, kan de werkgroep Wmo verder met het implementeren van de Wmo.

3. Relatie met bestaand beleid/eerder genomen besluiten

Zie hiervoor de opmerkingen in de samenvatting en de bijlagen.

4. Afstemming met externe partijen/communicatie

In het kader van artikel 11 van de Wmo is de gemeente verplicht om ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te betrekken. Er is overleg gevoerd met Wmo-raad en andere belangen-/clientsverenigingen. Zie de Memorie van Antwoord voor de opmerkingen die gemaakt zijn in het kader van inspraak.

5. Financiële consequenties/voorgestelde dekking

Zie hiervoor de opmerkingen die gemaakt zijn in de notities over de financiën.

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 28 september 2006.

Burgemeester en wethouders van Emmen,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Mewe

C. Bijl

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2006	RA06.0118	B 5	06/683

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 september 2006, nummer: 06/683;

gelet op het bepaalde in de Wet maatschappelijke ondersteuning, artikel 150 Gemeentewet en de bijgevoegde stukken;

overwegende dat het noodzakelijk is het treffen van voorzieningen ten behoeve van personen met beperkingen bij verordening te regelen;

b e s l u i t :

1. De Wmo-notities:

- kadernota WMO;
- deelnotitie Informatie, advies en cliëntondersteuning;
- deelnotitie Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers;
- deelnotitie Individuele verstrekkingen

met de voorgestelde wijze van invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in de gemeente Emmen alsmede de Memorie van Antwoord Wmo vast te stellen;

2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning Emmen + toelichting vast te stellen en deze met ingang van 1 januari 2007 in werking te laten treden.

3a. Het college onwerpt een procedure, die uitgaat van indicatiestelling aan de basis, d.w.z. een indicatie van een huisarts, specialist, zorgaanbieder wordt aangemerkt als indicatiestelling;

b. Het college geeft aan op welke wijze en tot welk bedrag een indicatievrije zone ingevoerd kan worden;

c. Het college stelt beleid op voor steeksproefsgewijze controle achteraf en geeft tevens aan welk sanctiebeleid gehanteerd wordt in geval van geconstateerd misbruik en/of fraude;

Vastgesteld in de openbare vergadering van 28 september 2006.

de wnd. griffier,

de voorzitter,

G. Marissen

C. Bijl